

Program merytoryczny Konkursu Historycznego dla uczniów gimnazjów - rok szkolny 2009/2010

PAŃSTWO BEZ STOSÓW? Polska krajem tolerancji w wymiarze społecznym, politycznym i religijnym na tle państw Europy.

Konkurs obejmuje: treści nauczania i umiejętności wynikające z podstawy programowej kształcenia ogólnego uczniów gimnazjum w zakresie historii oraz opanowania standardów wymagań egzaminacyjnych w zakresie przedmiotów humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem historii.

Zakres merytoryczny

1. Chrzest Polski.
2. Zjazd gnieźnieński (wyprawy misyjne na Prusów).
3. Kryzys i odbudowa monarchii wczesnopiastowskiej (do Kazimierza Odnowiciela włącznie).
4. Polska w okresie sporu o inwestyturę (Bolesław Śmiały i Władysław Herman).
5. Powstanie państwa Zakonu Krzyżackiego.
6. Polityka Polski wobec Zakonu Krzyżackiego.
7. Zjednoczenie i umocnienie państwa polskiego za panowania ostatnich Piastów (Władysław Łokietek, Kazimierz Wielki).
8. Kultura polska w okresie renesansu.
9. Unie polsko-litewskie – okoliczności zawarcia, postanowienia, konsekwencje (Krewa, Horodło).
10. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (unia w Lublinie).
11. Reformacja i kontreformacja w Polsce Jagiellonów.
12. Konfederacja warszawska.
13. Unia brzeska (1586).
14. Pierwsze wolne elekcje.
15. Polityka zagraniczna i wewnętrzna władców z dynastii Wazów.
16. Problem kozacki w Polsce XVII wieku.
17. Kultura sarmacka.
18. Konflikty w XVII wieku z Turcją Osmańską.
19. Rzeczpospolita w epoce saskiej.
20. Reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego.
21. Konstytucja 3 Maja.
22. Powstanie kościuszkowskie.
23. Legiony Polskie w epoce napoleońskiej.
24. Wielka Emigracja – programy stronnictw.
25. Powstanie styczniowe.
26. Powstanie II Rzeczypospolitej – konstytucja marcowa.
27. Mniejszości narodowe w II Rzeczypospolitej.
28. Wojna polsko-bolszewicka w 1920 roku.
29. Kościół w PRL – działalność kardynała Stefana Wyszyńskiego.
30. Jan Paweł II – wpływ pontyfikatu i papieskich pielgrzymek na upadek komunizmu w Polsce.
31. „Solidarność” w PRL-u – powstanie i działalność.
32. Porozumienia „okrągłego stołu „ - geneza i postanowienia.
33. Wybory czerwcowe 1989 roku i powstanie III Rzeczypospolitej.

Etap I (szkolny)

Uczestnicy w etapie szkolnym rozwiążą test. Zakres tematyczny będzie dotyczyć odpowiednio dobranych zagadnień z epoki Piastów i Jagiellonów.

Etap II (rejonowy)

Uczestnicy w etapie rejonowym rozwiążą test. Dodatkowy element stanowić będzie analiza i interpretacja źródła historycznego.

Obowiązuje zakres tematyczny z etapu szkolnego poszerzony chronologicznie o okres panowania królów elekcyjnych i czas rozbiorów.

Uwaga. W II etapie konkursu zadania będą obejmować problematykę etapu I i II.

Etap III (wojewódzki)

Uczestnicy w etapie wojewódzkim rozwiążą test oraz dokonają analizy i interpretacji źródła historycznego.

Obowiązuje zakres etapu rejonowego poszerzony chronologicznie o okres II Rzeczypospolitej i Polski po II wojnie światowej.

Uwaga. W III etapie konkursu zadania będą obejmować problematykę etapu I, II i III.

Literatura podstawowa:

Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do historii dla gimnazjalistów dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej.

Literatura uzupełniająca – propozycje:

„Polska. Dzieje cywilizacji i narodu” red. Marek Derwich, Adam Żurek, Wrocław, Wydawnictwo Dolnośląskie, 2002-2004 (wybrane rozdziały dotyczące tematyki poszczególnych etapów konkursu)

Maria Bogucka „Dzieje kultury polskiej do 1918 roku”, wyd.2, Wrocław i in., Ossolineum, 1991 (wybrane rozdziały)

Henryk Samsonowicz „Historia Polski do roku 1795”, Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1990

Janusz Tazbir „Państwo bez stosów i inne szkice”, Kraków, Universitas, 2000

„Poczet Polskich Królów i Książąt”, Wrocław, Wydawnictwo Dolnośląskie, 2001-2004

Zatwierdzam
Mazowiecki Kurator Oświaty

/-/

mgr inż. Karol Semik